

Ärende: KN2026/00781

Till: Klimat- och näringslivsdepartementet

kn.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till: ellen.tornqvist@regeringskansliet.se

Yttrande över Europeiska kommissionens förslag till Förordningen om industriell acceleration och omställning (Industrial Accelerator Act, COM (2026/956))

Heidelberg Materials Cement Sverige AB har inbjudits att lämna remissvar på Europeiska kommissionens förslag till Förordningen om industriell acceleration och omställning (Industrial Accelerator Act, COM (2026/956)).

Vi besvarar denna remiss som Heidelberg Materials Sverige, som företräder en större bredd av byggmaterieförsörjningen. I Sverige är vi marknadsledande på cement och en betydande aktör inom betong, prefab och ballast.

Generella synpunkter:

- Heidelberg Materials Sverige välkomnar ambitionen i förordningen om industriell acceleration och omställning. Förslaget adresserar en övergripande utmaning i den gröna omställningen och EU:s klimatpolitik, att efterfrågan på koldioxidsnåla produkter idag är låg. Betong och cement är ett angeläget område för att öka efterfrågan för att kunna nå svenska och europeiska klimatmål och säkerställa försörjningstryggheten av dessa material.
- Förordningens ambition att skapa efterfrågan på koldioxidsnåla produkter är för otillräcklig och kommer inte att uppnå sitt syfte. Förordningen tar endast sikte på offentlig upphandling, vilket är en betydande men samtidigt begränsad del av marknaden för betong och cement.
- Att främja efterfrågan och skapa ledande marknader för fossilsnåla produkter är i sig en angelägen åtgärd men enskilt otillräcklig för att den energiintensiva industrin skall ha möjligheter att skala upp sin produktion, stärka sin konkurrenskraft och nå klimatneutralitet till 2050. För att detta skall vara möjligt krävs verktyg för att stödja industrins omställning och riskdela mellan stat och industri.
- De beskrivna målnivåerna i förordningen är allt för låga och kommer inte att vara marknadsdrivande. Ikraftträdandet är avlägset och undantagsmöjligheterna är stora.

Synpunkter på förordningens förslag:

Tillståndprocesser

Kapitel II anger att medlemsstater skall upprätta en enskild kontaktpunkt på nationell nivå för alla tillståndsansökningar som gäller tillverkningsindustri. Tillståndsansökningar skall kunna lämnas in digitalt för ett industriprojekt. Myndigheter skall genom denna kontaktpunkt kunna dela information med varandra. Vidare anges i förordningen en tidsfrist om 45 dagar för myndigheter att bekräfta att en ansökan är komplett eller begära in kompletteringar.

- Heidelberg Materials Sverige framhåller att syftet bör vara att tillståndprocesserna som helhet görs kortare och mer förutsägbara. Upprättandet av en enskild kontaktpunkt får dock inte gå emot den rättssäkerhet och transparens som idag kännetecknar prövningen i prövningarna i mark- och miljödomstol.

Industriella Accelerationsområden

Kapitel V anger att medlemsstaterna skall inrätta geografiskt avgränsade accelerationsområden som skall fokusera på en eller flera strategiska sektorer. I dessa skall förutom ett grundtillstånd för industriella verksamheter även riktade åtgärder göras för att främja industriell utveckling.

Förslaget om accelerationsområden väcker en rad frågor kring placeringen och avgränsningen av dessa områden, liksom kring vilka sektorer som skall främjas. Industrin idag kännetecknas av komplexa värdekedjor med en rad olika verksamheter, ofta spridda på många orter i olika delar av landet, eller som led i internationella värdekedjor.

- Heidelberg Materials Sverige avvisar förslaget om geografiskt avgränsade accelerationsområden. Strategiska sektors värdekedjor är idag omfattande och komplexa och kan inte begränsas till ett geografiskt område.

Krav på unionsursprung och lågt koldioxidavtryck för utpekade produkter i offentliga upphandlingar och offentliga stöd

Artikel 10 och ANNEX II fastslår att offentlig upphandling på eller efter den 1 januari 2029 skall ha ett krav på låg-fossil betong och cement om minst 5 procent, och denna skall vara av EU-ursprung.

Definitionen av gröna produkter:

Definitionen av "low-carbon" i Industrial Acceleration Act fastställs genom delegerade akter som antas först efter att IAA trätt i kraft. Därför är det ytterst svårt att veta vilken nivå kraven hamnar på och vilken effekt dessa har på efterfrågan. På marknaden idag finns standardiserade cementprodukter med lägre halt av cementklinker, och därmed ett lägre klimatavtryck, såsom CEM II. Sverige är långt framme med användning av biobränslen i tillverkningen liksom användning av alternativa bindemedel såsom slagg och aska. Heidelberg Materials svenska produkt [Bascement Plus Slite](#) ger en cirka 20 procentig klimatreduktion jämfört med standardcement. För att kraftigt reducera klimatavtrycket och komma närmare nollutsläpp från betong och cement krävs idag koldioxidinfångning, så kallad CCS. Produkten [evoZero](#) från Norska Brevik som idag saluförs i Sverige ger en ca 90 procentig klimatreduktion jämfört med standardcement. Kommande definitioner bör även ta hänsyn till produkter med kraftigt reducerat klimatavtryck, så som cement där koldioxidavtrycket minskats med hjälp av koldioxidinfångning och lagring. En allt för lågt ställd kravnivå nås redan med dagens teknik

och produkter och kraven blir då inte innovations- och teknikdrivande. Ikraftträdande 1 januari 2029 innebär att förordningen kommer att ha begränsad påverkan på efterfrågan och utbud av klimatsnål betong och cement i närtid och därmed inte påskynda industriomställningen i den takt som krävs för att möta omställningskraven stipulerade av EU ETS.

Att ställa kraven på cement innebär att kraven ställs på den produkt som har högst koldioxidintensitet. Samtidigt sker mycket av dagens upphandlingar och byggprojekt med betong som utgångspunkt.

- Heidelberg Materials Sverige ser den föreslagna nivån om 5 procent som allt för låg för att ha någon pådrivande effekt på efterfrågan av produkter med signifikant lägre koldioxidavtryck. En nivå åtminstone motsvarande den på stål om 25 procent är mera rimlig. Heidelberg Materials Sverige efterfrågar här en definition som tydligt styr efterfrågan även mot ”nära-noll” produkter med ett kraftigt reducerat klimatavtryck. En separat definition och kravnivå bör kunna ställas för dessa produkter.
- Heidelberg Materials Sverige efterfrågar en tydlig referens till koldioxidinfångning och lagring som nyckelteknologi för betong och cement med lågt och nära noll klimatavtryck.
- Heidelberg Materials Sverige ser betong som den naturliga produkten och nivån i värdekedjan att lägga kraven på. Eventuella krav på cement bör harmonisera med dessa, liksom med de märkningar och beräkningsmodeller som finns etablerade idag.

Unionsursprung

Kravet på ursprung ställer krav på att produkter skall ha unionsursprung, eller i tredje land med vilket EU har ett det tillverkats i länder med vilka EU ingått frihandels- eller tullunionsavtal, eller som är parter i WTO:s avtal om offentlig upphandling där relevanta skyldigheter för unionen följer av avtalet. Denna definition av unionsursprung är vid och innebär att en lång rad länder omfattas.

En betydande import av cement och cementklinker sker till EU idag ifrån bland annat Turkiet med vilka EU ingår i tullunion. Med den föreslagna avgränsningen är kravet på unionsursprung brett.

Samtidigt finns viktiga värdekedjor för cement- och betongindustrin i Norden som bidrar till att minska koldioxidavtrycket från cement och betong, liksom till att öka försörjningstryggheten av cement och alternativa bindemedel. Här finns framför allt så kallad nära-noll cement från Norge på den svenska marknaden, liksom vulkanaskor från Island som används i de svenska produkterna.

- Heidelberg Materials Sverige efterfrågar en snävare avgränsning av unionsursprung, motsvarande EU-27 samt länder som verkar på den inre marknaden inom ramen för Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, EES, eller länder som omfattas av utsläppshandeln, ETS.

Undantagsmöjligheter

Artiklar 11.3 och 12.3 anger undantagsmöjligheter om en produkt bara kan tillhandahållas av en enskild aktör och inga alternativ finns, liksom om det inte finns några lämpliga anbud. Likaså skall undantag vara möjliga om uppskattade kostnadsfördyringar kan överskrida 25 procent.

Undantagsmöjligheter är rimliga för att uppnå kostnadseffektivitet och med hänsyn till budgetbegränsningar hos mindre offentliga aktörer. Samtidigt riskerar allt för långtgående undantag att försvaga efterfrågan på klimatsnåla produkter och fördröja omställningen.

Cementprodukter med ett lågt klimatavtryck är relativt nya på marknaden och har en högre kostnad. För den enskilda cementprodukten kan denna merkostnad vara betydande, flera tiotals procent. Samtidigt som cement är en vital del i byggnation utgör den bara en mindre del i ett byggprojekt. Merkostnaden för ett byggprojekt och för slutkonsumenten blir oftast låg, ca 0,5 procent.¹

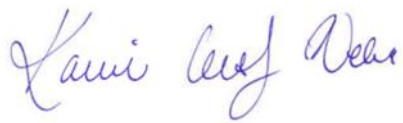
- Heidelberg Materials Sverige ser undantagsmöjligheterna som för långtgående och att dessa bör skärpas. Kraven på att redogöra för bevisbördan bör därtill vara skarp knutet till beställaren i det fall undantag skall tillämpas.
- Heidelberg Materials Sverige ser det som angeläget att det tydliggörs att undantagsmöjligheter skall utgå från en uppskattad kostnadsfördyring på projektnivå och ej för enskilda produkter.

¹ [Låg kostnad för klimatomställningen – Mistra](#)

28 maj 2026

Heidelberg Materials Sverige bistår gärna med ytterligare kompletteringar eller fakta utifrån detta remissvar.

Stockholm, 28 maj 2026

Karin Comstedt Webb
Vice vd Heidelberg Materials Sverige

För vidare kontakt:

Hannes Borg,
E-post: hannescarl.borg@hedielsingmaterials.com
Mobiltelefon: 070 – 75 07 960